

Oluf Pedersen: Det foreliggende Lovforslag er af den højtærede Landbrugsminister motiveret med en Henvisning til Sagkundskaben, dels Hr. Kontorchef Skovgaard, dels Forsøgsleder Karsten Iversen. Det skal dog siges, at disse blot omtaler Tabet ved daarlig Opbevaring af Gødning og Ajle. Den Opstilling, som disse sagkyndige har lavet, minder meget stærkt om Fortællingen om Konen med Æggene. Og for øvrigt, fordi Karsten Iversen, der har gjort en stor Indsats særlig med Hensyn til Udbredelse og hurtig Nedfældning af Staldgødning af Ajle, har givet Beretning herom, er det jo ikke det samme som en Anbefaling af Tvangsforanstaltninger. Ligeledes mener jeg, at Oplysningen om Tab og Gevinst ikke er nogen Motivering for, at man opgiver en økonomisk Begrundelse for bedre Gødningssteder og Ajlebeholdere med Vandlaas, for, som det her er foreslaaet, at give rentefrie Laan og lade Renterne blive betalt af uvedkommende sagesløse Medborgere. Er Foranstaltningen økonomisk, maa Modtageren af Laanet betale Omkostningerne, og kan det ikke betale sig for Modtageren, den, der alene faar Fordelen, duer Foranstaltningen ikke.

Derfor er Lovforslaget Udtryk for en dyb Mistillid til Sagkundskabens Oplysninger. Man burde, mener jeg, kunne kræve, at der for et saadant Lovforslag blev givet en nøgtern Redegørelse, men det er der ikke givet her.

Jeg skal saaledes nævne, at Lovforslagets Bemærkninger taler om en Besparelse paa 15 Mill. Kr. aarlig, og det foreslaas, at man udlaaner 10 Mill. Kr. Det er jo kun, selv om det skal være rentefrit, et Rentetab paa ca. 1/2 Mill. Kr., og det er kun lidt i Forhold til de 15 Mill. Kr., der skal spares. Hver Laantager faar fra 200 indtil 2 000 Kr., undtagelsesvis 3 000 Kr. Der er ca. 204 000 Landbrugere; man regner, at de 200 000 har Kreaturer. Men hvis disse 200 000 hver skulde have 1 000 Kr. til Møddingssted og Ajlebeholdér, saa skal der 200 Mill. Kr. til, det vil sige, at de 10 Mill. Kr. kun dækker 5 pCt.; og hvis man skulde regne med 6 pCt. Rente af de 200 Mill. Kr., vilde alene Renteafgiften blive 12 Mill. Kr.

Hele denne Opstilling, hvor man sammenstiller de 10 Mill. Kr. med en Besparelse paa 15 Mill. Kr., er en Omgaaelse af Sandheden, en fuldkommen Fordrejelse af Kendsgerninger. For dette Udlaan af 10 Mill. Kr. opnaar man ikke en Besparelse paa 15 Mill. Kr., det kan højst dreje sig om en Besparelse paa 1/2 Mill. Kr., altsaa kun en meget

ringe Del deraf. Det er uheldigt, at Landbrugsministeriet fremsender Oplysninger, der i den Grad er vildledende for Rigsdagens Medlemmer, der jo ikke kan være sagkyndige paa dette Omraade og derfor nemt kan gaa i Vandet paa dem. Der er ikke ved dette Lovforslags Vedtagelse sparet 15 Mill. Kr., det er bare noget, man siger; der kan højst spares et Beløb paa ca. en halv, op til 1 Mill. Kr. Selv med denne Besparelse forrentes for saa vidt Udlaanet, men hvorfor skal saa Skatteyderne betale Renterne i Stedet for Laantagerne?

Jeg maa for mit Vedkommende beundre Ministeren for denne nye Bankvirksomhed. Der udlaanes 10 Mill. Kr. rentefrit, og Staten selv laaner Penge dertil mod Rente, og for hvert Laan skal der endda betales 20 Kr. til Tilsyn fra Statens Side foruden andre Omkostninger. Ja, hvis det har været Ministerens Mening at overgaa Skrædderen i „Ehberød Bank“, saa maa jeg komplimentere Ministeren for, at det er opnaaet. Jeg synes, at Skrædderen her har fundet sin Overmand.

Jeg vilde sætte Pris paa, om man snart kunde naa saa langt frem, at et Lovforslag kunde bygges paa en klar Forstaaelse af, hvad Ejendomsretten er. Efter Lovforslaget her udlaaner Ministeren rentefrit Penge, som man forlanger, at alle Borgere skal betale Renter af. En Husmand kan faa 200 Kr.; mindre kan han efter Lovforslaget ikke faa, altsaa til en mindre Foranstaltning kan der overhovedet ikke ydes noget Laan, medens en Godsejer kan naa op til et Laan paa 3 000 Kr. Lovforslaget er bygget op paa det Princip, at jo flere Køer Folk har, desto større Hjælp faar de af det offentlige — dog skal, saa vidt jeg forstaa, denne Hjælp ydes uden Fattighjælps Virkning.

Kan man forsvare dette? Bør et sundt Samfund ikke bygges op paa Skel mellem dit og mit, Respekt for Ejendomsretten? Bør ikke de, der faar Udbytte af Foranstaltningen, selv betale Renterne? Jeg har her paa Rigsdagen talt imod alle disse mange Monopoler, imod hele den falske Kapital, der skabes. Det drejer sig om store Beløb, der skal forrentes af den arbejdende Befolkning, et Beløb paa 600 Kr. aarlig for hver Familie — uretfærdig hver eneste Øre! Men dette Lovforslag betyder, at man forøger Rentefeltet, at der bliver endnu mere falsk Kapital, at man yderligere forskriver den arbejdende Befolkning til Højfinansens. Regeringen har med dette Lovforslag ophøjet til Lov øget den falske Kapital og den kapitalistiske Udbyt-